

Еуразиялық экономикалық одақтың "Азаматтық қорғанысқа және табиғи және техногендік сипаттағы төтенше жағдайлардан қорғауға арналған өнімнің қауіпсіздігі туралы" техникалық регламенті туралы

Еуразиялық экономикалық комиссия Кеңесінің 2021 жылғы 5 қазандағы № 100 шешімі.

2014 жылғы 29 мамырдағы Еуразиялық экономикалық одақ туралы шарттың 52-бабына және Жоғары Еуразиялық экономикалық кеңестің 2014 жылғы 23 желтоқсандағы № 98 шешімімен бекітілген Еуразиялық экономикалық комиссияның Жұмысының регламентіне № 1 қосымшаның 29-тармағына сәйкес Еуразиялық экономикалық комиссия Кеңесі **шешті:**

1. Қоса беріліп отырған Еуразиялық экономикалық одақтың "Азаматтық қорғанысқа және табиғи және техногендік сипаттағы төтенше жағдайлардан қорғауға арналған өнімнің қауіпсіздігі туралы" техникалық регламенті (ЕАЭО ТР 050/2021) қабылдансын.

2. Еуразиялық экономикалық одақтың "Азаматтық қорғанысқа және табиғи және техногендік сипаттағы төтенше жағдайлардан қорғауға арналған өнімнің қауіпсіздігі туралы" техникалық регламенті (ЕАЭО ТР 050/2021) 2023 жылғы 1 маусымнан бастап күшіне енеді деп белгіленсін.

3. Осы Шешім ресми жарияланған күнінен бастап күнтізбелік 30 күн өткен соң күшіне енеді.

Еуразиялық экономикалық комиссия кеңесінің мүшелері:

Армения	Беларусь	Қазақстан	Қырғыз	Ресей
Республикасынан	Республикасынан	Республикасынан	Республикасынан	Федерациясынан
М. Григорян	И. Петришенко	А. Смайылов	А. Жапаров	А. Оверчук

Еуразиялық экономикалық
комиссия Кеңесінің
2021 жылғы 05 қазандағы
№ 100 шешімімен
ҚАБЫЛДАНҒАН

Еуразиялық экономикалық одақтың "Азаматтық қорғанысқа және табиғи және техногендік сипаттағы төтенше жағдайлардан қорғауға арналған өнімнің қауіпсіздігі туралы" ТЕХНИКАЛЫҚ РЕГЛАМЕНТІ (ТР ЕАЭС 050/2021)

I. Қолданылу саласы

1. Осы Техникалық регламент адам өмірін және (немесе) денсаулығын, мүлікті, қоршаған ортаны, жануарлардың өмірін және (немесе) саулығын, өсімдіктерді қорғау, тұтынушыларды жаңылыстыратын әрекеттердің алдын алу мақсатында 2014 жылғы 29 мамырдағы Еуразиялық экономикалық одақ туралы шартқа сәйкес әзірленді.

Осы Техникалық регламент Одақтың кедендік аумағында айналымға шығарылатын азаматтық қорғанысқа және табиғи және техногендік сипаттағы төтенше жағдайлардан қорғауға арналған өнімге (бұдан әрі – өнім) Еуразиялық экономикалық одақтың (бұдан әрі – Одақ) кедендік аумағында қолдану және орындау үшін міндетті талаптарды белгілейді.

Егер өнімге қатысты Одақтың өзге де техникалық регламенттері қабылданған болса, онда өнім күші оған қолданылатын Одақтың барлық техникалық регламенттерінің талаптарына сәйкес келуге тиіс.

2. Осы Техникалық регламенттің күші қосымшаға сәйкес тізбе бойынша техникалық реттеу объектілеріне қолданылады.

3. Осы техникалық регламенттің әрекеті мыналарға:

а) әскери мақсаттарда пайдаланылуы мүмкін бактериологиялық (биологиялық) объектілерді және радиоактивті материалдарды тану, табу үшін немесе осындай объектілер мен материалдардан қорғау үшін әзірленген және модификацияланған өнімге;

б) химиялық қаруда пайдаланылатын уытты химикаттарды және жаппай тәртіпсіздіктерге қарсы күреске арналған немесе осындай химикаттар мен құралдардан қорғауға арналған химиялық құралдарды тану, табу үшін әзірленген және модификацияланған өнімге, сондай-ақ осы өнім үшін арнайы әзірленген компоненттерге;

в) Кеден одағының "Жеке қорғану құралдарының қауіпсіздігі туралы" техникалық регламентінің (КО ТР 019/2011) объектісі болып табылатын өнімге қолданылмайды.

II. Негізгі ұғымдар

4. Осы Техникалық регламентті қолдану мақсаттары үшін Еуразиялық экономикалық одақ шеңберіндегі техникалық реттеу туралы хаттамада (2014 жылғы 29 мамырдағы Еуразиялық экономикалық одақ туралы шартқа № 9 қосымша), Еуразиялық экономикалық комиссия Кеңесінің 2018 жылғы 18 сәуірдегі № 44 шешімімен бекітілген сәйкестікті бағалаудың үлгі схемаларында (бұдан әрі – үлгі схемалар) белгіленген ұғымдар, сондай-ақ мынадай ұғымдар пайдаланылады:

"авариялық-құтқару жұмыстары" – адамдарды, материалдық және мәдени құндылықтарды іздестіру мен құтқару, төтенше жағдай аймағында және әскери жанжалдар кезінде немесе осы жанжалдардың салдарынан туындайтын қауіптерден қоршаған ортаны қорғау, оларға тән қауіпті факторлардың әсерін оқшаулау және басу немесе олардың ықтимал ең төменгі деңгейіне дейін жеткізу жөніндегі іс-қимылдар;

"авариялық-құтқару құралдары" – авариялық-құтқару жұмыстарын жүргізуге арналған техникалық құралдар;

"авариялық химиялық қауіпті зат" – өнеркәсіп пен ауыл шаруашылығында қолданылатын және авариялық шығарынды (төгілу) кезінде тірі ағзаны зақымдайтын уытты дозаларда қоршаған ортаға залал келуі мүмкін қауіпті химиялық зат;

"жедел кезекшінің автоматтандырылған жұмыс орны" – басқару командаларын қабылдау және беру, азаматтық қорғаныс күштері мен құралдарын басқару және төтенше жағдайлардан қорғау процесін автоматтандыру үшін басқару және байланыс, ақпаратты (жағдайды) қабылдау, өңдеу, беру және бейнелеу құралдарының бағдарламалық-техникалық кешені;

"халықты құлақтандырудың автоматтандырылған жұмыс орны" –

азаматтық қорғанысты басқару пунктінен, бірыңғай кезекші-диспетчерлік қызметтен құлақтандыру сигналдары мен ақпаратын қабылдауға, қолда бар барлық техникалық байланыс, құлақтандыру және бұқаралық ақпарат жүйелері бойынша түпкілікті құлақтандыру құралдарын іске қосу және мониторингтеу аппаратурасын басқару командаларын өңдеуге, көрсетуге, қалыптастыруға және беруге арналған бағдарламалық-техникалық кешен;

"биологиялық (бактериологиялық) жұқтыру – тірі организмге зардап шеккен организмде инфекциялық процестің дамуына әкелетін инфекциялық ауру қоздырғышының немесе оның тіршілік ету өнімдерінің енуі;

"техникалық басқару және байланыс құралдарына арналған қосалқы жабдық – байланыс желілері арқылы берілетін немесе қабылданатын сигналдар мен хабарламаларды қосуға, қалыптастыруға, түрлендіруге, өңдеуге, сондай-ақ техникалық басқару және байланыс құралдарын электрмен қоректендіруге арналған жабдық;

"азаматтық қорғаныс" – Одаққа мүше мемлекеттің аумағында әскери жанжалдар кезінде немесе осы жанжалдардың салдарынан, сондай-ақ табиғи және техногендік сипаттағы төтенше жағдайлар кезінде туындайтын қауіптерден халықты, материалдық және мәдени құндылықтарды қорғауға дайындау және қорғау жөніндегі іс-шаралар жүйесі;

"бірыңғай кезекші-диспетчерлік қызмет" – әкімшілік-аумақтық бірлік аумағындағы кезекші және диспетчерлік (кезекші-диспетчерлік) қызметтердің, азаматтық қорғаныс күштері мен құралдарының іс-қимылдарын үйлестіруге, төтенше жағдайлардың алдын алуға және оларды жоюға арналған Одаққа мүше мемлекеттің төтенше жағдайлардың алдын алу және оларды жою мемлекеттік жүйесінің басқару органы;

"азаматтық қорғаныстың қорғаныш құрылысы" – әскери қақтығыстар кезінде немесе осы қақтығыстар салдарынан, сондай-ақ табиғи және техногендік сипаттағы төтенше жағдайлар кезінде туындайтын қауіптерден адамдарды, техника мен мүлікті жасыруға арналған инженерлік құрылыс;

"химиялық зақымдану аймағы" – осы аумақта және осы жағдайларда ұзақ уақыт болған жағдайда қорғалмаған адамдардың денсаулығы үшін қауіп бар аумақ. Химиялық зақымдану аймағы төтенше жағдайларда немесе әскери қақтығыстар кезінде

қауіпті химиялық заттардың әсер етуінің нормативтік белгіленген шекті рұқсат етілген шоғырлануымен шектеледі;

"төтенше жағдай аймағы" – төтенше жағдай туындаған аумақ;

"төтенше жағдайларды жою" – төтенше жағдайлар туындаған кезде жүргізілетін және адамдардың өмірін құтқаруға және денсаулығын сақтауға, қоршаған ортаға келтірілген залалдың және материалдық шығындардың мөлшерін азайтуға, сондай-ақ төтенше жағдайлар аймақтарын оқшаулауға, оларға тән қауіпті факторлардың қолданысын тоқтатуға бағытталған авариялық-құтқару және басқа да кезек күттірмейтін жұмыстар;

"кәдімгі зақымдау құралдары" – жаппай қырып-жою қаруына жатпайтын, оқ-дәрілермен немесе жанғыш заттармен жарақталған қару түрлері;

"түпкілікті құлақтандыру құралы" – халыққа құлақтандыру сигналдары мен ақпаратын жеткізуді жүзеге асыратын техникалық құрылғы;

"соңғы абоненттік терминал" – қажетті байланыс қызметін басқару органының (пунктінің) лауазымды тұлғасын қамтамасыз етуге арналған техникалық құрылғы;

"қауіпті химиялық зат" – адамға тікелей немесе жанама әсері өткір және созылмалы ауруларды немесе өлімді тудыруы мүмкін химиялық зат;

"басқару органы" – азаматтық қорғанысты басқару жөніндегі міндеттерді және табиғи және техногендік сипаттағы төтенше жағдайлардан қорғау жөніндегі іс-шараларды орындауға арналған Одаққа мүше мемлекеттің төтенше жағдайлардың алдын алу және оларды жою мемлекеттік жүйесінің органы;

"жаппай қырып-жоятын қару" – ядролық, химиялық, бактериологиялық (биологиялық) және уытты қару;

"уландырушы зат" – белгілі бір уытты және физикалық-химиялық қасиеттері бар және адамдарды зақымдауға, ауаны, жергілікті жерді, қару-жарақ пен басқа да техниканы зақымдауға әкелетін улы химиялық зат;

"зақымдаушы фактор" – төтенше жағдай көзінен туындаған және тиісті параметрлермен анықталатын немесе көрінетін физикалық, химиялық және биологиялық әрекеттермен немесе көріністермен сипатталатын қауіпті құбылыстың немесе процестің құрамдас бөлігі;

"төтенше жағдайлардың алдын алу" – күні бұрын жүргізілетін және төтенше жағдайлардың туындау тәуекелін мүмкіндігінше барынша азайтуға, сондай-ақ адамдардың денсаулығын сақтауға, қоршаған ортаға келтірілген залалдың және олар туындаған жағдайда материалдық шығындардың мөлшерін азайтуға бағытталған іс-шаралар кешені;

"радиацияға қарсы бүркеме" – жергілікті жердің радиоактивті ластануы кезінде иондаушы сәулелердің әсерінен паналайтын адамдарды қорғауға арналған және нормативтік уақыт ішінде онда үздіксіз болуға жол беретін азаматтық қорғаныстың қорғаныш құрылысы;

"басқару пункттері" – төтенше жағдайлар мен әскери қақтығыстар туындаған кезде де, олар болмаған кезде де басқару органдарын орналастыруға және олардың тиімді жұмысын қамтамасыз етуге арналған, қажетті техникалық байланыс және тыныс-тіршілікті қамтамасыз ету құралдарымен жарақтандырылған арнайы жабдықталған құрылыстар (үй-жайлар) немесе көлік құралдары;

"радиоактивті ластану" – радиоактивті заттардың бетінде, материал ішінде, ауада, адам денесінде немесе басқа жерде Одаққа мүше мемлекеттің заңнамасында белгіленген деңгейден асатын мөлшерде болуы;

"ішкі ауаны регенерациялай отырып толық немесе ішінара оқшаулау режимі", "III режим" – азаматтық қорғаныстың қорғаныш құрылысын белгілі бір физикалық-химиялық процестердің көмегімен қайта қолдану үшін бастапқы құрамы мен қасиеттеріне дейін қалпына келтірілген пайдаланылған ауадан және (немесе) баллондардан алынған сығылған ауадан (оттектен), сондай-ақ сүзгі-желдету жүйелерінің көмегімен тазартылған сыртқы ауаның шектеулі көлемінен тұратын ауамен жабдықтау;

"сүзгіш-желдеткіш режимі", "II режим" – азаматтық қорғаныстың қорғаныш құрылысын газ тәрізді авариялық химиялық қауіпті және басқа да қауіпті химиялық заттардан, аэрозольдер мен шаңнан, оның ішінде радиоактивті шаң мен қауіпті биологиялық агенттер аэрозольдерінен сүзгіш-желдеткіш жүйелерінің көмегімен тазартылған сыртқы ауамен белгіленген шекті жол берілетін концентрацияларға дейін жабдықтау;

"таза желдету режимі", "I режим" – азаматтық қорғаныстың қорғаныш құрылысын сүзгі-желдету жүйелерінің көмегімен шаңнан тазартылған сыртқы ауамен жабдықтау;

"құлақтандыру жүйесі" – төтенше жағдайлардың алдын алу және оларды жою мақсатында халыққа, азаматтық қорғаныс басқару органдары мен күштерінің лауазымды адамдарына құлақтандыру сигналдары мен ақпаратын жеткізуді қамтамасыз ететін байланыс желілері күштерінің, арналарының, хабар тарату желілерінің, байланыс және хабардар ету құралдарының ұйымдық-техникалық бірлестігі;

"байланыс жүйесі" – төтенше жағдайлардың алдын алу және оларды жою мақсатында азаматтық қорғанысты басқару жүйесінде ақпарат алмасуды қамтамасыз ететін байланыс күштері мен құралдарының ұйымдық-техникалық бірлестігі;

"азаматтық қорғанысты басқару жүйесі" – Одаққа мүше мемлекеттің азаматтық қорғаныс саласындағы міндеттерді шешуге арналған және басқару органдарының, сондай-ақ азаматтық қорғанысты басқаруды қамтамасыз ететін басқару пункттері мен техникалық құралдардың жиынтығын білдіретін мемлекеттік басқару жүйесінің құрамдас бөлігі;

"байланыс құралы" – азаматтық қорғанысты басқару жүйесінде хабарламалар беруді, өңдеуді және қабылдауды жүзеге асыратын техникалық құрылғы;

"дүлей зілзала" – нәтижесінде адамдардың өмірі мен денсаулығына қатер төнуі немесе төнуі, өндірістік және (немесе) өндірістік емес мақсаттағы объектілердің, сондай-ақ қоршаған орта компоненттерінің қирауы немесе жойылуы мүмкін жойқын табиғи және (немесе) табиғи-антропогендік құбылыс немесе процесс;

"төтенше жағдайлар мониторингінің техникалық құралдары" – олардың жай-күйінің өзгеруін, оларда болып жатқан процестер мен құбылыстарды бағалау, талдау және уақтылы анықтау мақсатында қоршаған ортаны, техногендік объектілерді бақылауды қамтамасыз етуге, сондай-ақ төтенше жағдайлардың алдын алу және оларды жою жөнінде шешімдер қабылдау кезінде ақпараттық қолдауға арналған бұйымдар, құрылғылар, аспаптар және ақпараттық-есептеу (бағдарламалық-техникалық) кешендері;

"техникалық құлақтандыру құралы" – хабардар ету сигналдары мен ақпаратын беруді, өңдеуді және қабылдауды жүзеге асыратын техникалық құрылғы;

"басқару мен байланыс техникалық құралы" – азаматтық қорғанысты басқару, төтенше жағдайлардың алдын алу және оларды жою жүйелерінде хабар беруді, өңдеуді және қабылдауды жүзеге асыратын техникалық құрылғы;

"баспана" – адамдарды нормативтік уақыт ішінде ядролық және химиялық қарудың зақымдау факторларының және кәдімгі зақымдау құралдарының, қауіпті биологиялық агенттердің, сыртқы радиоактивті сәулеленудің және ықтимал қауіпті объектілердегі авариялар кезінде туындайтын авариялық химиялық қауіпті заттардың зақымдау концентрацияларының есептік әсерінен, сондай-ақ жоғары температуралардан қорғауға арналған азаматтық қорғаныстың қорғаныш құрылысы;

"баспана (қорғаныштық баспана)" – адамдарды, материалдық және мәдени құндылықтарды кәдімгі зақымдау құралдарының фугасты және жарықшақты әрекетінен, сондай-ақ қарапайым зақымдау құралдарының зақымдаушы факторларының әсері және табиғи және техногендік сипаттағы төтенше жағдайлар нәтижесінде ғимараттар мен құрылыстардың құрылыс конструкциялары қираған кезде олардың сынықтарынан қорғауға арналған азаматтық қорғаныстың қорғаныш құрылысы;

"фугас әрекеті" – нысананы жарылыс зарядының өнімдерімен және пайда болған соққы толқынымен зақымдайтын оқ-дәрілердің әрекеті;

"химиялық жұқтыру" – белгілі бір уақыт ішінде адамдарға, ауыл шаруашылығы жануарлары мен өсімдіктерге қауіп төндіретін концентрацияларда немесе мөлшерде қоршаған ортаға қауіпті химиялық заттардың таралуы;

"төтенше жағдай" – адам шығынына, адамдардың денсаулығына немесе қоршаған ортаға залал келтіруге, елеулі материалдық шығындарға және адамдардың тіршілік әрекеті жағдайларының бұзылуына әкеп соғуы мүмкін немесе әкеп соққан аварияның, қауіпті табиғи құбылыстың, апаттың, дүлей немесе өзге де зілзаланың салдарынан белгілі бір аумақта қалыптасқан жағдай.

III. Өнімді сәйкестендіру қағидалары

5. Өнімді сәйкестендіруді дайындаушы (дайындаушы уәкілеттік берген тұлға), сатушы, импорттаушы, Одаққа мүше мемлекеттердің (бұдан әрі – мүше мемлекеттер) осы техникалық регламент талаптарының сақталуын мемлекеттік бақылауды (қадағалауды) жүзеге асыруға жауапты органдары және сертификаттау жөніндегі органдар мынадай мақсаттарда жүзеге асырады:

а) өнімнің осы техникалық регламенттің техникалық реттеу объектілеріне тиесілігін анықтау;

б) тұтынушыларды жаңылыстыратын әрекеттердің алдын алу.

6. Өнімді сәйкестендіру үшін оның осы техникалық регламенттің техникалық реттеу объектілеріне тиесілігін анықтау мақсатында осы техникалық регламенттің 5-тармағында көрсетілген өнімді сәйкестендіруші тұлға сәйкестендірілетін өнімнің осы Техникалық регламенттің 3-тармағының қолданылуына жатпайтынына және осы Техникалық регламенттің қосымшасында көзделген өнімдердің белгілі бір тобына жататынына көз жеткізуге тиіс.

7. Өнімді сәйкестендіру оның сипаттамаларының техникалық құжаттамада келтірілген нақты сипаттамаларға және оның атауын, типін (түрін), мақсатын, техникалық параметрлері мен сипаттамаларын, тауар белгісін және (немесе) дайындаушының атауын, ол дайындалған елдің атауын қоса алғанда, сәйкестендіру белгілеріне ұқсастығын белгілеу арқылы жүзеге асырылады.

IV. Өнімнің одақ нарығындағы айналымы қағидалары

8. Сәйкестігі осы техникалық регламенттің талаптарына расталмаған осы техникалық регламенттің күші қолданылатын өнім одақ нарығындағы өнім айналымының бірыңғай белгісімен таңбаланбауға және Одақ нарығында айналымға шығаруға жол берілмеуге тиіс.

Өнім осы техникалық регламентке және қолданысы осындай өнімге қолданылатын Одақтың (Кеден одағының) басқа да техникалық регламенттеріне сәйкес келген кезде және ол осы техникалық регламенттің VII бөліміне және қолданысы оған таралатын одақтың (Кеден одағының) басқа да техникалық регламенттеріне сәйкес сәйкестікті бағалаудан өткен жағдайда Одақ нарығында айналымға шығарылады.

V. Өнімге қойылатын талаптар

1. Азаматтық қорғаныстың қорғаныш құрылыстарының қорғаныш-герметикалық құрылғылары мен бұйымдарына қойылатын талаптар

9. Қорғаныш-герметикалық және герметикалық есіктердің, қақпалар мен жапқыштардың негізгі элементтері:

а) жайма (жармалар) – ойықты жабуға арналған және табақ әрі бейінді прокаттан жасалған металл конструкцияны білдіруі тиіс. Қақпаның төсемін жеке болат табақтардан дәнекерлеуге рұқсат етіледі;

б) қорап (комингс) – есептік жүктемені төсемнен қоршау құрылыс конструкцияларына беруге, сондай-ақ ойықты герметизациялауға арналған және бейінді прокаттан дәнекерленген жақтаудан тұруы тиіс;

в) мықтап жабу тетігі – ойықты жабуға және герметикалауға арналған және конустық редукторды, сыналары мен штурвалдары (тұтқалары) бар бұрандалы тартқыштарды қамтуға тиіс. Тығыздау механизмі бұйымның ішкі жағында орналасуы керек және оның екі жағынан ашылуы мен жабылуын қамтамасыз етуі керек. Ысырманың бекіткіш сыналары тартылу кезінде кенепті қорапқа қысуы керек.

10. Қорғаныш-герметикалық және герметикалық есіктердің, қақпалар мен жапқыштардың герметикалығы төсемнің периметрі бойынша орналасқан арнайы тығыздағыштың есебінен қамтамасыз етілуге тиіс.

Қорғаныш-герметикалық есіктер, қақпалар мен жапқыштар паналайтын адамдарды ауа соққы толқынының есептік әсерінен, оның ішінде ядролық зақымдау құралдарының әрекеті, кәдімгі зақымдау құралдарының фугастық әрекеті кезінде, ғимараттардың жоғары орналасқан қабаттарының қирауы кезінде конструкциялардың сынықтарынан, сондай-ақ сыртқы радиоактивті сәулеленудің және авариялық химиялық қауіпті заттардың әсерінен қорғауды қамтамасыз етуі тиіс.

Қорғаныш-герметикалық есіктер мен қақпалар тамбурларға арналған сыртқы құрылғылар ретінде, сондай-ақ тамбурлар-шлюздерге арналған сыртқы және ішкі құрылғылар ретінде қолданылуы тиіс.

Қорғаныш-герметикалық жапқыштар лаздарда, кеңейту камераларында, сүзгілерді орнату камераларында және басқа да осындай үй-жайларда орнатуға арналған сыртқы және ішкі құрылғылар ретінде қолданылуы тиіс.

Герметикалық есіктер, қақпалар мен жапқыштар сыртқы радиоактивтік сәулеленудің және авариялық химиялық қауіпті заттардың есептік әсеріне сүйене отырып, баспаналардың герметикалануын қамтамасыз етуге тиіс.

Герметикалық есіктер мен қақпалар тамбурларға арналған ішкі құрылғылар ретінде, сондай-ақ дизель электр станциясының тамбурына арналған сыртқы және ішкі құрылғылар ретінде қолданылуы тиіс.

Герметикалық жапқыштар ішкі құрылғылар ретінде қолданылуы және қорғау-герметикалық жапқыштың артындағы тесіктер тамбурларында және басқа да осындай үй-жайларда орнатылуы тиіс.

Қорғаныш-герметикалық және герметикалық есіктер мен қақпалар айқара ашылатын немесе жылжымалы болуы тиіс.

Бұралмалы құрылғыларды ашу және жабу картонға дәнекерленген ілмектердің айналасында кенептерді айналдыру арқылы жүзеге асырылуы керек. Жылжымалы

құрылғыларда төсем қораптың (комингстің) дәнекерленген конструкциясына кіретін монорельс бойынша қозғалатын жүріс арбаларына ілінуі тиіс.

Азаматтық қорғаныстың қорғаныш құрылыстарында қорғаныш-герметикалық және герметикалық есіктерді, қақпалар мен жапқыштарды орнату жобалау құжаттамасына сәйкес жүргізіледі.

Қорғаныс-герметикалық және герметикалық есіктер, қақпалар мен жапқыштар қосымша негіздеме кезінде басқару пунктінен сигнал берместен төсемнің (жарманың) герметизациялануына жол бермейтін бұғаттау құрылғысымен – электромагниттік ысырмамен жабдықталуы мүмкін.

Қорғаныш-герметикалық және герметикалық есіктердің, қақпалар мен жапқыштардың бөлшектері мен тораптарының барлық сыртқы беттері, үйкелетін, металл емес және мырышталғанды қоспағанда, боялуы тиіс.

Мықтап жабу механизмінің бекіткіш сыналары жұлқи көтерусіз және кептелусіз қозғалуы тиіс, ал ысырма кезінде тығыздағыштың бүкіл периметрі бойынша біркелкі қысылуын қамтамасыз етуі тиіс.

Айқара ашылатын қорғаныш-герметикалық және герметикалық есіктер, қақпалар мен жапқыштар үлкен қысым (әсер ету) жағынан кенеп қорапқа басылатындай және қысымда жұмыс істейтіндей етіп орнатылады.

Бұралмалы қорғаныс-герметикалық және герметикалық есіктер, қақпалар мен жапқыштар оңға да, солға да ашылады, ол үшін олар 180 градусқа монтаждау кезінде ашылады. Сигнал беру құрылғысы болған кезде соңғы ажыратқышты қораптың жоғарғы жағына орнату керек.

Қорғаныш-герметикалық және герметикалық есіктердің, қақпалар мен жапқыштардың сыртқы жағында дайындаушы зауыт, бұйымның шифры және оның дайындалған күні көрсетіледі.

11. Жарылысқа қарсы қорғаныс секциялары желдету жүйелерін 0,03 – 1,0 МПа қысыммен соққы толқынының әсерінен қорғауға арналған болуы тиіс. Бұл ретте соққы толқынының әсерінен жарылысқа қарсы қорғаныс секциялары автоматты түрде желдеткіш шахталарын немесе ауа өткізгіштерін жабуы және азаматтық қорғаныстың қорғаныс құрылыстарына толқынның енуінен қорғауды қамтамасыз етуі тиіс.

12. Кеңейткіш камералар 0,02 МПа жүктемеге есептелуі тиіс.

13. Қолмен және электр жетегі бар герметикалық клапандар желдету жүйелерін ауа құбырларына бекіту құрылғылары ретінде орнатуға арналған және бөлмелерді сыртқы ортадан сенімді оқшаулауға немесе кейбір бөлмелерді басқаларынан сенімді түрде оқшаулауға қызмет етеді.

Электр және қол жетекті герметикалық клапандардың аэродинамикалық кедергісінің коэффициенті 0,3-ке тең болуы тиіс.

Герметикалық клапандар ауа температурасы минус 50 °С-тан плюс 50 °С-қа дейін үй-жайларды сыртқы ортадан сенімді оқшаулауға немесе бір үй-жайларды

басқаларынан сенімді оқшаулауға арналған бекіткіш құрылғылар ретінде жұмыс істеу қабілетін сақтауы тиіс.

Герметикалық клапандар:

ауа өткізгіштердің герметизацияның сыртқы және ішкі шекараларымен қиылысу орындарында;

сүзгі желдету режимінде және ішкі ауаны қалпына келтірумен толық немесе ішінара оқшаулау режимінде ауаны тазарту және қалпына келтіру үшін қолданылатын әртүрлі сүзгілерді өшіру үшін;

ұлы заттар мен жарылу қаупі бар заттары бар үй-жайлардан ауа өткізгіштерді ажырату үшін;

авариялық жағдайларда ашылатын немесе жабылатын ауа өткізгіштерінде (түтін шығаратын ауа өткізгіштерінде) немесе желдету жүйелерінің жұмысын бір режимнен екіншісіне ауыстыру үшін орнатылады.

14. Герметикалық клапанның электр жетегінің конструктивтік орындалуы мыналарды көздеуі тиіс:

бекіту құрылғысының шеткі жағдайындағы қашықтықтан немесе жергілікті дабыл ("ашық" - "жабық");

төтенше жағдайларға жеткен кезде бекіту органын автоматты түрде тоқтату;

айналу моментінің белгіленген мәнінен асқан кезде тиек органын автоматты түрде тоқтату.

Қол жетегінің конструктивтік орындалуы бекіту құрылғысының шеткі жағдайларында ("ашық" – "жабық") қашықтықтан немесе жергілікті дабыл беруді көздеуі тиіс.

15. Артық қысым клапандары аралас үй-жайларда тұрақты артық қысымды (тіректі) автоматты түрде ұстап тұруға және ауаны бір үй-жайдан екіншісіне тек бір бағытта беруге арналған. Клапандар ыдыстың бетіндегі артық қысыммен пайда болатын күш есебінен іске қосылуы (ашылуы) және жоғары қысымды үй-жай жағынан орнатылуы тиіс. Тегістелгеннен немесе қысым айырмашылығының белгіленген мәніне жеткеннен кейін, сондай-ақ клапанның артындағы қысым жоғарылаған кезде ол жүктің ауырлық күшінің немесе қысымның әсерінен жабылуы тиіс. Клапанды бекіту ауа өткізгіштегі (ендірілген бөлік) жауап фланеціне бұрандалармен жүргізілуі тиіс.

Артық қысым клапандары миллиметрмен (100, 150, 200, 300 мм) көрсетілген олар қосылатын құбырдың шартты өту диаметрі бойынша бөлінуі тиіс.

16. Реттеуші бітеуіштер үй-жайлардың қабырғаларында диаметрі 150 мм немесе 200 мм желдету тесіктеріне орнатылуы және реттеуші әрі бекіту құрылғысы ретінде пайдаланылуы тиіс.

17. Құрылғылар мен бұйымдар оларға мынадай климаттық факторлардың әсер етуі кезінде жұмысқа қабілеттілігін сақтауы тиіс:

қоршаған орта температурасының 50 °С-қа дейін көтерілуі;

қоршаған орта температурасын минус 50 °С-қа дейін төмендету;

қоршаған орта температурасы 50 °С болғанда ауаның салыстырмалы ылғалдылығын 98 пайызға дейін арттыру.

Құрылғылар мен бұйымдардың сенімділігі мынадай көрсеткіштермен сипатталуы тиіс:

орташа қалпына келтіру уақыты – 5 сағаттан аспайды;

шекті күйдің өлшемі – металдың коррозиясы.

Дайындаушы құрылғылардың қызмет ету мерзімін құжатпен растауы тиіс.

2. Азаматтық қорғаныстың қорғаныш құрылыстарының желдеткіш агрегаттарына, ауаны регенерациялау қондырғылары сүзгілеріне қойылатын талаптар

18. Азаматтық қорғаныстың қорғаныш құрылыстарында электр және электр Қол жетегі бар желдеткіштерді қолданған жөн.

Электр қол жетекті желдеткіштерді климаттық аймақтарға байланысты сыйымдылығы 600 адамнан аспайтын паналарды желдету үшін қолданған жөн.

Әрбір электрқуатты желдеткіште ауа шығынының көрсеткіш-кері клапанын орнату көзделуі тиіс.

Электр жетегінен жұмыс істеген кезде редуктор жұмыс доңғалағының білігінен автоматты түрде ауыстырып қосу муфтасымен ажыратылуы тиіс. Электр қуаты болмаған кезде біліктің жұмысы редуктор тұтқасын айналдыру арқылы жүзеге асырылуы керек.

Электржетектен және тұтқаның айналу жиілігі 45 мин⁻¹ болатын қол жетегінен жұмыс істеу кезіндегі электр қол желдеткіштерінің өнімділігі орнатылған сүзгілердің аэродинамикалық кедергісін ескере отырып, берілетін ауадағы баспананың жобалық қажеттілігін қамтамасыз етуі тиіс.

19. Тазарту үшін сыртқы ауаның шаң және аэрозольді бөлшектердің жану өнімдерінің барлық режимдерінде қолданылуы тиіс ұяшықты сүзгілер, тиісті жобалық өнімділігін желдету жүйесінің азаматтық қорғаныс қорғаныш құрылыстарының.

20. I және II режимдерде алдын ала сүзгілерді қолданған жағдайда олардың алдында пана желдету жүйесінің жобалық өнімділігіне сәйкес келетін тазарту коэффициенті кемінде 0,8 ұяшықты сүзгілерді орнатуды көздеген жөн.

Сыртқы ауаны шаңнан және аэрозоль бөлшектерінен ұсақ тазарту үшін барлық режимдерде ұяшықты сүзгілерден кейін орнатылатын алдын ала сүзгіштер пайдаланылуы тиіс.

21. Ұяшықты сүзгілерді регенерациялауды желінің аэродинамикалық кедергісіне 160 Па жеткен кезде, ластанған сүзгілерді оларды резервтік өңдеу кезеңіне ауыстыра отырып жүргізу керек.

22. I және II режимдерде қолданылатын алдын ала сүзгілердің мынадай көрсеткіштері болуы тиіс:

- а) өнімділігі – 1000 м³/сағ артық емес;
- б) ауа ағынына кедергі-265 Па артық емес;
- в) стандартты майлы тұман бойынша өту коэффициенті –

14 пайыздан аспайды.

23. Егер бейбіт уақыт кезеңінде сыртқы ауаны шаңнан тазарту талап етілмесе, ұяшықты сүзгі ұяшықтарын немесе алдын ала сүзгіш кассеталарын бөлшектеу мүмкіндігін қарастыру қажет.

Сыртқы ауаны уландырғыш заттардан, радиоактивті заттардан және бактериялық құралдардан тазартыңыз.

24. Ішкі ауаны регенерациялауды көміртегі диоксидінің бастапқы концентрациясы 20 ± 2 мг/л кезінде кемінде 5 сағат қорғау әрекеті уақытымен регенеративті патрондарда көздеген жөн.

Бейбіт уақытта регенеративті патрондарды тек төтенше жағдайларда ғана пайдалануға жол беріледі.

3. Техникалық басқару және байланыс құралдары

25. Техникалық басқару және байланыс құралдары пайдалану шарттары бойынша мынадай топтарға бөлінеді:

- а) стационарлық үй-жайлар, құрылыстар үшін;
- б) азаматтық қорғаныстың қорғаныш құрылыстары үшін;
- в) жылжымалы басқару пункттері үшін;
- г) ашық кеңістіктер үшін.

26. Техникалық басқару және байланыс құралдары мынадай жағдайларда жұмыс істеуі тиіс:

- а) ашық кеңістікте орналастыру кезінде:
қоршаған ортаның температурасы – минус 50 °С-тан плюс 50 °С-қа дейін;
ауаның салыстырмалы ылғалдылығы – 30 пайыздан 95 пайызға дейін;
атмосфералық қысым – 74,8-ден 106,7 кПа-ға дейін;
қабықты қорғау дәрежесі – IP 54-тен төмен емес;
- б) жабық жылытылатын үй-жайларда орналастыру кезінде:
қоршаған ортаның температурасы – минус 10 °С-тан плюс 45 °С-қа дейін;
ауаның салыстырмалы ылғалдылығы – 30 пайыздан 78 пайызға дейін.

27. Жедел кезекшінің автоматтандырылған жұмыс орны мыналарды:

а) басқару командаларын қабылдау мен беруді, азаматтық қорғаныс күштері мен құралдарын басқару процесін автоматтандыруды, сондай-ақ төтенше жағдайлардан қорғауды;

б) азаматтық қорғанысты басқарудың барлық деңгейлерінде және өзара іс-қимыл жасайтын басқару органдарының автоматтандырылған жұмыс орындарымен автоматтандырылған жұмыс орындарының бағдарламалық үйлесімділігін және техникалық ұштасуын;

в) ақпараттық қауіпсіздікті қамтамасыз етуі тиіс.

28. Соңғы абоненттік терминал басқару органының лауазымды тұлғасына мыналарды:

а) қажетті байланыс қызметтеріне қол жеткізуді;

б) байланыс және деректер беру ресурстарын, қызметтерін басқару мақсатында көрнекі және дыбыстық ақпаратты басқару мүмкіндігін қамтамасыз етуі тиіс.

29. Техникалық басқару және байланыс құралдарына арналған қосалқы жабдық:

а) байланыс және деректерді беру желілері арқылы берілетін немесе қабылданатын сигналдар мен хабарламаларды қалыптастыруды, түрлендіруді және өңдеуді;

б) ақпаратты рұқсатсыз қол жеткізуден қорғауды;

в) жедел кезекшінің автоматтандырылған жұмыс орындарын және соңғы абоненттік терминалдардың электрмен қоректендірумен қамтамасыз етілуін қамтамасыз етуге тиіс

4. Әскери жанжалдар кезінде немесе осы жанжалдар салдарынан туындайтын қауіптер туралы, сондай-ақ төтенше жағдайлар туралы хабарлаудың техникалық құралдары

30. Техникалық құлақтандыру құралдары мындай топтарға бөлінеді:

а) функционалдық мақсаты бойынша:

халықты құлақтандырудың автоматтандырылған жұмыс орны;

соңғы құлақтандыру құралдарын іске қосу аппаратурасы;

соңғы құлақтандыру құралы;

б) пайдалану шарттары бойынша:

стационарлық үй-жайлар, құрылыстар үшін;

азаматтық қорғаныстың қорғаныш құрылыстары үшін;

жылжымалы басқару пункттері үшін;

ашық кеңістіктер үшін.

31. Халықты құлақтандырудың автоматтандырылған жұмыс орны мыналарды қамтамасыз етуі тиіс:

а) азаматтық қорғанысты басқарудың барлық деңгейлерінде өзара халықты құлақтандырудың автоматтандырылған жұмыс орындарының және өзара іс-қимыл жасайтын басқару органдарының автоматтандырылған жұмыс орындарымен бағдарламалық үйлесімділігі және техникалық ұштасуы;

б) барлық деңгейдегі басқару органдарынан құлақтандыру сигналдары мен ақпаратын қабылдау;

в) табиғи және техногендік төтенше жағдайлардың мониторингі жүйелерінен деректерді қабылдау және осындай деректерді талдау, құлақтандыру ақпаратын, құлақтандырылатын абоненттердің тізімін және халықты хабардар ету үшін пайдаланылатын техникалық құралдарды дайындау;

г) мынадай режимдерде сигналдар мен құлақтандыру ақпаратын қалыптастыру, беру:

циркулярлы;

топтық;

сайлау;

д) сигналдардың және құлақтандыру ақпаратының мынадай түрлерін беру:

дыбыстық ескерту;

сөйлеу хабарламасы;

мәтіндік хабар;

бейнехабарлама;

е) жеткізілмеген сигналдар мен құлақтандыру ақпаратын растауды алғанға дейін немесе осындай беру әрекеттерінің баптауда белгіленген санына жеткенге дейін автоматты түрде қайталау;

ж) алдын ала жазылған сигналдарды және құлақтандыру ақпаратын магниттік (электрондық) тасығыштарда немесе тікелей беру тәсілімен беру;

з) құлақтандыру сигналдары мен ақпаратын жазу;

и) құлақтандыру ақпаратын жедел енгізу мүмкіндігі немесе бұрын енгізілген құлақтандыру ақпаратын редакциялау;

к) конференция режимінде дыбысты жазу мүмкіндігімен халықты құлақтандырудың бір немесе автоматтандырылған жұмыс орындары тобымен сөйлеу хабарламаларымен екіжақты алмасуды жүргізу;

л) дыбыстық, сөйлеу, мәтіндік және бейне хабарламаларды, хабарлау бағдарламаларын, оларды беру нұсқалары мен режимдерін дайындау (жазу), сақтау;

м) абоненттерді құлақтандыру басымдығын белгілеу (құлақтандыру тізімінде абоненттерді хабардар ету кезектілігін басқару);

н) халықты құлақтандырудың техникалық құралдарының және кезекші режимдегі және құлақтандыру сигналдары мен ақпаратын беру кезіндегі байланыс арналарының жай-күйінің мерзімді мониторингі;

о) команда бойынша хабарлау сеансын орындауды тоқтата тұру немесе жою;

п) құлақтандыру объектілерінің тізімін, құлақтандыру уақытын (әрбір объект үшін) және құлақтандыру жүзеге асырылатын арналарды көрсете отырып, құлақтандыру процесін нақты уақытта визуализациялау;

р) құлақтандыру барысы мен нәтижелері туралы ақпараттың дерекқорын қалыптастыру (осы ақпаратты баспасөзге шығару мүмкіндігімен);

с) сигналдарды және құлақтандыру ақпаратын беру үшін байланыс желілері мен арналарын кешенді пайдалану.

32. Соңғы құлақтандыру құралдарын іске қосу аппаратурасы байланыс арналары мен хабар тарату желілерін ауыстырып қосуға және сигналдар мен құлақтандыру ақпаратын беру үшін соңғы құлақтандыру құралдарын қосуға (ажыратуға) арналған. Соңғы құлақтандыру құралдарын іске қосу аппаратурасы мыналарды қамтамасыз етуі тиіс:

а) байланыстың 2 тәуелсіз түрі бойынша соңғы құлақтандыру құралдарының жұмысы;

б) байланыс арналары мен хабар тарату желілерін ауыстырып қосу;

в) құлақтандыру сигналдары мен ақпаратын беру үшін соңғы құлақтандыру құралдарын қосу (ажырату);

г) цифрлық және аналогтық желілер мен байланыс арналары бойынша жұмыс, байланыс арналарының әртүрлі комбинациялары.

33. "Сөйлеуді қалпына келтіретін қондырғы" түріндегі соңғы құлақтандыру құралы дыбыстық сигналдар мен құлақтандыру ақпаратын беруге арналған және үй-жайлардың ішінде де, ашық кеңістіктерде де халық болатын жерлерде орнатылуы тиіс.

"Сөйлеуді жаңғыртатын қондырғы" түріндегі соңғы құлақтандыру құралы мыналарды қамтамасыз етуі тиіс:

сөйлеу жолының жаңғыртылатын жиіліктерінің диапазоны – кемінде 0,3-3,4 кГц;
мынадай сипаттамаларға сәйкес келетін сөйлеу ақпаратын қабылдаудың дұрыстығы

:

буынның анықтығы – кемінде 90 пайыз;

сөздің анықтығы – кемінде 97 пайыз.

Желсіз ауа райында ашық жерде өлшенетін акустикалық осьте "сөйлеуді жаңғыртатын қондырғы" түріндегі соңғы құлақтандыру құралы тудыратын акустикалық қысымның деңгейін әзірлеуші жиілігі 1 кГц синусоидальды сигнал үшін белгілейді. Акустикалық қондырғының мәлімделген жиілік диапазонындағы 1 кГц жиіліктегі деңгейден минус 14 дБ дейін акустикалық қысымның ауытқуына жол беріледі. Құрылатын қысым параметрі желсіз ауа райында акустикалық осьте "сөйлеуді жаңғыртатын қондырғы" түріндегі соңғы құлақтандыру құралынан 30 м қашықтықта өлшенеді.

Ашық кеңістікте орналастырылған кезде "сөйлеуді жаңғыртатын қондырғы" түріндегі соңғы құлақтандыру құралы мынадай жағдайларда тұрақты жұмыс істеуі тиіс

:

қоршаған ортаның температурасы – минус 50 °С-тан плюс 50 °С-қа дейін;

ауаның салыстырмалы ылғалдылығы – 30 пайыздан 95 пайызға дейін;

атмосфералық қысым – 74,8 кПа-дан 106,7 кПа-ға дейін;

кабықты қорғау дәрежесі – IP 54-тен төмен емес.

Жабық жылытылатын үй-жайларда орналастырылған кезде "сөйлеуді жаңғыртатын қондырғы" түріндегі соңғы құлақтандыру құралы мынадай жағдайларда тұрақты жұмыс істеуі тиіс:

қоршаған ортаның температурасы – минус 10 °С-тан плюс 45 °С-қа дейін;
ауаның салыстырмалы ылғалдылығы – 30 пайыздан 78 пайызға дейін.

34. "Сирена" типіндегі соңғы құлақтандыру құралы "сирена" түріндегі құлақтандырудың дыбыстық сигналдарын беруге арналған және халық болатын орындарда үй-жайлардың ішінде де, ашық кеңістіктерде де орнатылуы тиіс.

"Сирена" түріндегі соңғы хабарлау құралы сиренаның үздіксіз және үзік-үзік сигналдарын беруді қамтамасыз етуі тиіс.

Әзірлеуші мәлімдеген іс-қимыл секторында "сирена" түріндегі соңғы құлақтандыру құралы тудыратын акустикалық қысымның деңгейін әзірлеуші белгілейді және ашық жерде "сирена" түріндегі соңғы құлақтандыру құралының осінен желсіз ауа райында 30 м қашықтықта көлденең бағыттарда өлшенеді. Дыбыстық тербелістердің жиілігі 400-450 Гц болуы тиіс.

Ашық кеңістікте орналастырылған кезде "сирена" түріндегі соңғы құлақтандыру құралы мынадай жағдайларда тұрақты жұмыс істеуі тиіс:

қоршаған ортаның температурасы – минус 50 °С-тан плюс 50 °С-қа дейін;
ауаның салыстырмалы ылғалдылығы – 30 пайыздан 95 пайызға дейін;
атмосфералық қысым – 74,8 кПа-дан 106,7 кПа-ға дейін;
кабықты қорғау дәрежесі – IP 54-тен төмен емес.

Жабық жылытылатын үй-жайларда орналастырылған кезде "сирена" түріндегі соңғы құлақтандыру құралы мынадай жағдайларда тұрақты жұмыс істеуі тиіс:

қоршаған ортаның температурасы – минус 10 °С-тан плюс 45 °С-қа дейін;
ауаның салыстырмалы ылғалдылығы – 30 пайыздан 78 пайызға дейін.

35. Техникалық құлақтандыру құралдары, "сирена түріндегі түпкілікті құлақтандыру құралдарын қоспағанда, орталықтандырылған энергиямен жабдықтау ажыратылған кезде кезекші күту режимінде кемінде 6 сағат бойы және сигналдар мен құлақтандыру ақпаратын беру режимінде кемінде 1 сағат бойы өзінің жұмыс қабілеттілігін сақтауды қамтамасыз етуге тиіс.

Техникалық құлақтандыру құралдары мынадай талаптарға сәйкес келуге тиіс:

істен шығуға істелген жұмыс кем дегенде 30 000 сағатты құрауы тиіс;

қызмет мерзімін дайындаушы техникалық (жобалау, конструкторлық, технологиялық және (немесе) пайдалану) құжаттамасында айқындауы тиіс.

Техникалық құлақтандыру құралдарын электрмен қоректендіру кернеуі 230 – 400 В ($\pm 10 - 15$ пайыз) және жиілігі 50 ± 1 Гц ауыспалы ток желісінен жүзеге асырылуы тиіс. Техникалық құжаттамаға сәйкес кернеуі 60 ± 12 в, 48 ± 12 В, 12 ± 2 В тұрақты ток желілерінен және басқа да кернеулерден қоректендіруге жол беріледі.

36. Авариялық-құтқару құралдарына мынадай қауіпсіздік талаптары қойылады:

а) авариялық-құтқару құралдарының конструкциясы:

электр қауіпсіздігі;

өрт қауіпсіздігі;

жарылыс қауіпсіздігі;

радиациялық қауіпсіздік;

қауіпті химиялық заттардың әсерінен қорғау;

қызмет көрсету қауіпсіздігі;

артық қысымға төзімділік;

б) авариялық-құтқару құралдарының конструкциясы осы құралдарды басқару кезінде қызмет көрсетуші персоналдың қате әрекеттерінен қорғауды көздеуі тиіс;

в) авариялық-құтқару құралдарының конструктивтік орындалуы, қолданылатын материалдар, майлар, майлар және т.б. зақымдаушы факторлардың әсері кезінде жану ошақтарының пайда болу, авариялық-құтқару құралдарының бөліктерінде электр кернеуінің пайда болу, мүше мемлекеттердің заңнамасында белгіленген шекті рұқсат етілген нормалардан асатын параметрлері бар ішкі иондаушы сәулелену көздерінің пайда болу мүмкіндігін, радиациялық қауіпсіздік нормаларын және тиісті санитариялық қағидаларды, сондай-ақ қызмет көрсетуші персоналдың жұмыс аймағының ауа ортасында қауіпті химиялық заттар буларының кенеттен пайда болу мүмкіндігін болғызбауға тиіс;

г) авариялық-құтқару машиналары қызмет көрсетуші персоналды және эвакуацияланушы зардап шеккендерді ауамен жабдықтау үшін зақымдаушы факторлардың әсерінен атмосфералық ауаны тазарту құралдарымен жабдыкталуы тиіс;

д) авариялық-құтқару құралдарында жұмыс қабілеттілігі бұзылған жағдайда, оның ішінде қорек кенеттен ажыратылған кезде (бұл авариялық жағдайдың туындауына әкеп соғуы мүмкін) авариялық тоқтату құрылғысы болуы тиіс;

е) авариялық-құтқару құралдарының электр жабдықтары мен электр желілері (егер көзделсе) оларды пайдалану процесінде механикалық зақымданулардан және сыртқы ортаның әсерінен сенімді қорғалуы тиіс, бұл ретте барлық электр желілерін артық жүктемелерден және қысқа тұйықталулардан қорғау қамтамасыз етілуі тиіс;

ж) авариялық-құтқару құралдарының қауіпсіздігі пайдалану жағдайларында жол берілетін сыртқы климаттық және механикалық факторлардың әсерінен төмендемеуге тиіс;

з) қауіпсіздік талаптарын сақтау авариялық-құтқару құралдарының барлық қызмет ету мерзімі ішінде қамтамасыз етілуі тиіс;

и) авариялық-құтқару құралдары мен олардың жинақтауыштарына қатысты белгіленген сақтау және қызмет ету мерзімдерін дайындаушы құжатпен растауы тиіс;

к) әрбір авариялық-құтқару құралына пайдалану құжаттары қоса берілуге тиіс.

37. Авариялық-құтқару құралдарына олардың мақсаты бойынша мынадай талаптар қойылады:

а) авариялық-құтқару құралдары олардың түрі мен сыныбына сәйкес жерүсті, тау-кен, суүсті (суасты) және жерасты авариялық-құтқару жұмыстарын орындау және мына:

- радиоактивті ластану;
- химиялық зақымдану;
- қирау;
- өрт;
- су тасқыны және су басу;

биологиялық (бактериологиялық) жұқтыру аймақтарында халықтың бірінші кезекте тіршілігін қамтамасыз етуді ұйымдастыру кезінде пайдаланылуға тиіс;

б) авариялық-құтқару құралдары авариялық-құтқару жұмыстарын жүргізудің уақтылығы, үздіксіздігі, барлық ауа-райы, оларды өткізудің жоғары қарқыны мен тиімділігі сияқты ұйымдық-технологиялық қағидаттарын іске асыруды қамтамасыз ететін деңгейде ұтқырлыққа және өнімділікке ие болуға тиіс;

в) көлік базасындағы авариялық-құтқару құралдарының жүріп өтуі жоғары, курстық орнықтылықты сақтау қабілеті және берілген жұмыс кеңістігінде пайдалану жылдамдығымен еркін маневр жасау мүмкіндігі болуға тиіс;

г) бір түрдегі және сыныптағы авариялық-құтқару құралдары қоректендіруші кернеудің ауытқуларына және қоректендіруші кернеу жиілігінің өзгеруіне төзімділік деңгейі бойынша электрлік және механикалық үйлесімді болуы тиіс;

д) функционалдық элементтер құрамында радиоэлектрондық құрылғылары бар авариялық-құтқару құралдары радиокедергілерге төзімді болуы тиіс;

е) авариялық-құтқару құралдары осындай құралдар қолданылатын авариялық ортаға тән сыртқы әсерлерге төзімділікке, сондай-ақ зақымдаушы факторлардың (физикалық-механикалық, физикалық-химиялық) әсері кезінде өз сипаттамалары мен параметрлерін сақтау қабілетіне ие болуға тиіс;

ж) радиоэлектрондық авариялық-құтқару құралдары электромагниттік үйлесімділікке ие болуы, өзінің электромагниттік ортасында жол берілмейтін өзара кедергілерсіз жұмыс істеуі тиіс;

з) робототехникалық авариялық-құтқару құралдары адамның қауіпті аймақта тікелей қатысуынсыз авариялық-құтқару жұмыстарын орындауға тиіс.

38. Авариялық-құтқару құралдарына мынадай сенімділік талаптары қойылады.

Авариялық-құтқару құралдары жұмыс істеу сипаты бойынша істен шығуы апатты сипаттағы салдарға әкеп соқтырмайтын бірнеше циклдық қолданылатын бұйымдарға жатқызылуы тиіс.

Авариялық-құтқару құралдары үшін мынадай сенімділік көрсеткіштері берілуі тиіс: сенімділік;

ұзақ мерзімділік;

жөндеуге жарамдылығы;

сақталуы;

дайындығы.

39. Авариялық-құтқару құралдары мыналар:

а) механикалық факторлар;

б) климаттық және басқа да табиғи факторлар (температура, қысым, ылғалдылық);

в) радиациялық факторлар (радиоактивті заттар және олардың компоненттері);

г) химиялық факторлар (қауіпті химиялық заттар);

д) арнайы орта факторлары (шаң, темір-бетон конструкцияларының элементтері және т.б.);

е) жылу факторлары (өрт) әсер еткен кезінде жұмыс қабілеттілігін сақтауы тиіс.

40. Авариялық-құтқару құралдарына мынадай жалпы талаптар қойылады:

а) кез келген сыныптағы авариялық-құтқару құралдарында көлік базасын, техникалық құралдарды, құрал-саймандар мен жабдықтарды барынша ықтимал біріздендіре отырып, блокты-модульді конструкция болуы тиіс;

б) корпусың конструкциясы, оның элементтерінің өлшемдері мен өзара орналасуы құрамдас бөліктер мен бөлшектерді техникалық пайдаланудың беріктігін, сенімділігін және пайдалану кезінде қоршаған ортаның ластануын барынша болдырмауды қамтамасыз етуі тиіс;

в) авариялық-құтқару құралдарының блоктық-модульдік элементтерінің конструкциясы зақымдаушы факторлардың әсері жағдайында авариялық-құтқару құралдарының мақсатына сәйкес барлық функцияларды орындауды қамтамасыз етуі және ең аз ықтимал габариттері, тораптар мен блоктарды бөлшектеместен техникалық қызмет көрсету және жөндеу үшін құрамдас бөліктерге еркін қол жеткізуі тиіс;

г) жұмыс құралымен және аспаптармен жасақтаудың барлық нұсқалары кезінде авариялық-құтқару құралдарының массасы, габариттері және басқа да параметрлері авариялық-құтқару құралдарының осы сыныбы және үлгісі үшін белгіленген мәндерге сәйкес келуге тиіс;

д) авариялық-құтқару құралдарының конструкциясы пайдаланудың барлық мәлімделген мерзімі ішінде жылдың және тәуліктің кез келген уақытында оларды пайдалану мүмкіндігін және пайдалану шектеулерінің бұзылуынан, электрмен қоректенудің кенеттен тоқтатылуынан, кеміргіштер мен биологиялық зиянкестердің зақымдануынан туындаған артық жүктемелерден функционалдық жабдық пен техникалық құралдарды қорғауды қамтамасыз етуге тиіс;

е) электрмен қоректендірудің ішкі (борттық) көздері автономды болуы және авариялық-құтқару құралдарының үздіксіз жұмысы мен дербес жұмыс істеуінің берілген уақытын қамтамасыз етуі тиіс;

ж) материалдардың беріктік сипаттамалары сыртқы факторлардың (механикалық, климаттық, радиациялық, арнайы орта, термиялық)әсері кезінде авариялық-құтқару құралдарының сенімділігін қамтамасыз етуге тиіс;

з) авариялық-құтқару құралдарының құрамдас бөліктері олардың мақсатына қарай мыналармен:

сумен, беттік-белсенді заттардың сулы ерітінділерімен, спирт негізіндегі ерітінділермен;

газсыздандыратын, дезинфекциялайтын және дезактивациялайтын ерітінділермен; ауа ағынымен;

металл емес щеткалардың механикалық әсерімен өңдеуге жол беруге тиіс;

и) авариялық-құтқару құралдарын дайындау кезінде пайдаланылатын материалдар, механизмдер мен аспаптар бөлшектерінің жұмыс беттерінде оларды коррозиялық және абразивтік бұзылудан сақтайтын қорғаныш жабыны болуы тиіс;

к) авариялық-құтқару құралдарында бөлшектер мен құрастыру бірліктерін өзара қосу тәсілдері қолмен немесе автоматты түрде сенімді және жылдам қосылуды қамтамасыз етуі және дұрыс құрастырылмау мүмкіндігін болдырмауы тиіс;

л) өздігінен жүретін авариялық-құтқару құралдары мен авариялық-құтқару құралдары көлік базасында жарық беру аспаптарымен, айырым Жарық-акустикалық жүйелермен және дыбыс сигнализациясы құралдарымен жабдықталуға тиіс. Тәуліктің қараңғы уақытында және жарықтандырылмаған үй-жайларда осындай авариялық-құтқару құралдарын тек жарықтандыру және айырым жүріс аспаптары қосылған кезде ғана пайдалануға рұқсат етіледі.

41. Авариялық-құтқару құралдарына тасымалданудың мынадай талаптары қойылады:

а) авариялық-құтқару құралдарының көлік контейнерін қолдана отырып және қолданбай көліктің барлық ықтимал түрлерімен тасымалдану мүмкіндігі болуға тиіс;

б) көлік құралдарының шассиі базасында авариялық-құтқару құралдарын өз бетімен тасымалдау функционалдық тиімділікті төмендетпей пайдаланудың бүкіл мерзімі ішінде қамтамасыз етілуге тиіс;

в) авариялық-құтқару құралдарын авиациялық, темір жол, су көлігімен тасымалдау олардың техникалық жай-күйінің деңгейін төмендетпей, қашықтығы мен жылдамдығын шектемей қамтамасыз етілуге тиіс;

г) бөлшектеу операциялары қарапайым және ең аз уақытты алуы керек. Авариялық-құтқару құралдарын өз бетімен жүріп-тұру мүмкіндігін жоғалтпай ішінара бөлшектеуге жол беріледі;

д) әрбір авариялық-құтқару құралында көліктің кез келген түрімен тасымалдау кезінде сымсыз бекітуге арналған құралдардың штаттық жиынтығы болуы тиіс;

е) өздігінен жүретін авариялық-құтқару құралдары мен авариялық-құтқару құралдарының көлік базасында оларды басқа көлік құралымен сүйретуді қамтамасыз ететін құрылғылары болуы тиіс.

42. Авариялық-құтқару құралдарына технологиялықтың мынадай талаптары қойылады:

а) техникалық қызмет көрсету мен жөндеудің қолжетімділігі мен қолайлылығы;

б) штаттық есеп шеңберінде пайдалану кезінде жұмыс қабілеттілігін қалпына келтіруді қамтамасыз ететін берілген сенімділік.

43. Авариялық-құтқару құралдары мынадай арнайы талаптарға жауап беруі тиіс:

а) көлік базасындағы өздігінен жүретін авариялық-құтқару құралдары мен авариялық-құтқару құралдары байланыс және навигация құралдарымен жабдықталуға тиіс;

б) байланыс және навигация құралдарымен жабдықталған барлық авариялық-құтқару құралдарында радиожабдықты энергиямен қоректендіру үшін электр энергиясының кемінде 2 көзі (негізгі және резервтік) болуы тиіс.

5. Төтенше жағдайлар мониторингінің техникалық құралдары

44. Төтенше жағдайлар мониторингінің техникалық құралдары функционалдық мақсаты бойынша сыныптамаға сәйкес келуге тиіс.

45. Техногендік сипаттағы төтенше жағдайлардың мониторингі:

а) технологиялық процестерге;

б) тіршілікті қамтамасыз ету мен қауіпсіздіктің инженерлік жүйелеріне;

в) ғимараттар мен құрылыстардың инженерлік (тіреу) конструкцияларына;

г) қауіпті химиялық және жарылғыш заттарды тасымалдау және сақтау объектілеріне;

д) радиоактивті ластану, қоршаған ортаның химиялық және биологиялық залалдануына қатысты жүзеге асырылады.

46. Табиғи сипаттағы төтенше жағдайлардың мониторингі:

а) геологиялық процестер мен құбылыстарға;

Б) метеорологиялық процестер мен құбылыстарға;

в) гидрологиялық процестер мен құбылыстарға;

г) табиғи өртке қатысты жүзеге асырылады.

47. Төтенше жағдайлар мониторингінің техникалық құралдары үздіксіз және (немесе) кезеңдік мониторинг режимдерінде жұмыс істеуге тиіс.

48. Төтенше жағдайлар мониторингінің техникалық құралдары басқару органдарының мынадай функцияларды орындауын ақпараттық қамтамасыз етуге тиіс:

а) төтенше жағдайлар тәуекелдерін басқару;

б) төтенше жағдайларды болжау;

в) мониторинг нәтижелері бойынша төтенше жағдайлардың алдын алу тиімділігін бағалау;

г) мүше мемлекеттердің төтенше жағдайлардың алдын алудың және оларды жоюдың мемлекеттік жүйелері арасында ақпарат алмасу.

49. Төтенше жағдайлар мониторингінің техникалық құралдары нақты уақытта мынадай функцияларды орындауға тиіс:

а) қоршаған орта параметрлерінің немесе оның жекелеген компоненттерінің жай-күйінің өзгеруін бақылаудың датчиктері мен өлшеу құралдары-төтенше жағдайлар көздерінің ықтимал қауіптілігін сипаттайтын параметрлерді бақылауды жүзеге асыру;

б) деректерді беру құралдары-төтенше жағдайлар көздерінің ықтимал қауіптілігін сипаттайтын қоршаған орта параметрлерінің немесе оның жекелеген компоненттерінің қауіпті өзгеруі туралы хабарламаларды басқару органдары арқылы мүше мемлекеттердің билік органдарына, объектілер басшыларына жеткізуді қамтамасыз ету ;

в) мониторингтің ақпараттық-есептеу (бағдарламалық-техникалық) кешендері – мүше мемлекеттердің билік органдары, төтенше жағдайларға жол бермеу және олардың салдарын жою жөніндегі объектілер басшылары деңгейінде шешімдер қабылдауды ақпараттық қолдауды жүзеге асыру.

50. Мониторингтің ақпараттық-есептеу (бағдарламалық-техникалық) кешендері, деректерді беру құралдары, сондай-ақ қоршаған орта параметрлерінің немесе оның жекелеген компоненттерінің жай-күйінің өзгеруін бақылаудың датчиктері мен өлшеу құралдары осы органдар анықтайтын оларды қосуға (түйіндесуге) арналған техникалық шарттарға (талаптарға) сәйкес басқару органдарының автоматтандырылған жүйелерімен үйлесімділікті және ақпараттық-техникалық түйіндесуді қамтамасыз етуге тиіс.

51. Төтенше жағдайлар мониторингін жүзеге асыру кезінде мониторингтің ақпараттық-есептеу (бағдарламалық-техникалық) кешендері және деректерді беру құралдары ақпаратты рұқсатсыз қол жеткізуден қорғауды қамтамасыз етуге тиіс.

52. Төтенше жағдайлар мониторингін жүзеге асыру кезінде ортақ пайдаланылатын байланыс желілерінің арналарын пайдалануға жол беріледі.

53. Ақпаратты беру сәтсіз болған (қосылу уақытша болмаған) жағдайда мониторингтің ақпараттық-есептеу (бағдарламалық-техникалық) кешендері мыналарды :

а) берілетін ақпаратты кезекте (деректер базасында) сақтауды;

б) осы операцияны сәтті аяқтағанға дейін кезектен ақпаратты беру әрекеттерін циклдік қайталауды;

в) барлық ақпарат сәтті берілген жағдайда кезекті тазалауды қамтамасыз етуі тиіс.

54. Датчиктерден және қоршаған орта параметрлерінің немесе оның жекелеген компоненттерінің жай-күйінің өзгеруін бақылаудың өлшеу құралдарынан хабар берудің орташа кідірісі мониторинг параметрлерінің сыни өзгерген сәтінен бастап 30 секундтан аспауы тиіс.

55. Мониторингтің техникалық құралдары сенімділігінің көрсеткіштері мынадай мәндерге ие болуы тиіс:

- а) дайындық коэффициенті – кемінде 99,8 пайыз;
- б) істен шығуға орташа істелген жұмыс – кемінде 10 000 сағат.

56. Төтенше жағдайлар мониторингінің техникалық құралдарында мыналар:

- а) төтенше жағдайлар мониторингінің техникалық құралдарының жұмыс қабілеттілігін;
- б) төтенше жағдайлар мониторингінің техникалық құралдарын бақыланатын жүйелермен ұштастыруды;
- в) төтенше жағдайлар мониторингінің техникалық құралдарын сыртқы жүйелермен ұштастыруды;
- г) автоматты түрде жіберілетін бақылау хабарламаларына жауап алу жолымен төтенше жағдайлар мониторингінің техникалық құралдары операторының жұмыс қабілеттілігінің жай-күйін диагностикалау көзделуге тиіс.

57. Төтенше жағдайлар мониторингінің техникалық құралдарының қызмет ету мерзімін дайындаушы құжатпен растауы тиіс.

58. Қоршаған орта параметрлерінің немесе оның жекелеген компоненттерінің жай-күйінің өзгеруін бақылаудың датчиктері мен өлшеу құралдары, сондай-ақ деректерді беру құралдары механикалық және климаттық факторлардың әсеріне төзімді болуы тиіс.

59. Төтенше жағдайлар мониторингінің техникалық құралдары резервтік қоректендіру көздерінен кемінде 2 сағат ішінде кепілді электрмен жабдықтау жабдығының құрамына енгізілуге тиіс.

60. Төтенше жағдайлар мониторингінің техникалық құралдары электр желісі кернеуінің рұқсат етілген ауытқулары кезінде:

- а) 15 пайызға дейін төмендеген кезде;
- б) 10 пайызға дейін көтерілген кезде жұмыс қабілеттілігін сақтауы тиіс.

61. Мониторингтің ақпараттық-есептеу (бағдарламалық-техникалық) кешендерінің бағдарламалық қамтылымы мынадай талаптарға жауап беруге тиіс:

- а) ыңғайлы, интуитивті түсінікті графикалық интерфейстің болуын қамтамасыз ету керек;
- б) безендіру стилі, диалогтық терезелер графикасының сапасы пайдаланылатын операциялық жүйенің безендіру стиліне сәйкес келуі тиіс;
- в) оператордың жұмысы мәзірге кіріктірілген экрандық нысандармен интерактивтік манипуляциялар нысанында жүзеге асырылуы тиіс.

62. Конструктивтік бөлігінде төтенше жағдайлар мониторингінің техникалық құралдары модульдік және блоктық-агрегаттық қағидат бойынша құрылуы және қамтамасыз етілуі тиіс:

- а) бір типті құрамдас бөліктердің ауысымдық өзара алмасуы;

б) параметрлерді басқару элементтеріне рұқсатсыз кіруден қорғау;

в) пайдалану процесінде реттеуді немесе ауыстыруды талап ететін барлық элементтерге, тораптарға және блоктарға қол жеткізу.

6. Өнімді таңбалауға қойылатын талаптар

63. Өнім мен қаптамаға мынадай ақпаратты қамтитын таңба салынуы тиіс:

а) өнімнің атауы және оның типі (түрі), маркасы, моделі;

б) өнімнің мақсаты, негізгі техникалық параметрлері және сипаттамалары;

в) дайындаушы елдің атауы;

г) дайындаушы болып табылатын заңды тұлғаның орналасқан жері және мекенжайы (қызметті жүзеге асыру орнының мекенжайы(егер мекенжайлары әртүрлі болған жағдайда), телефон нөмірлері және (немесе) электрондық пошта мекенжайлары) ;

д) тауар белгісі (бар болса);

е) өнімді дайындау күні (айы, жылы);

ж) қызмет ету (жарамдылық) мерзімі;

з) шикізат құрамы (қажет болған жағдайда);

и) дайындаушының кепілдік міндеттемелері (қажет болған жағдайда);

к) өнім партиясының нөмірі (қажет болған жағдайда).

64. Таңбалау орыс тілінде және мүше мемлекеттердің заңнамасында тиісті талаптар болған кезде аумағында өнім өткізілетін мүше мемлекеттің мемлекеттік тілінде (мемлекеттік тілдерде) жазылуға тиіс. Қажет болған жағдайда мазмұны мәтінмен бірдей болған жағдайда басқа тілдерде қосымша таңбалау салуға жол беріледі.

65. Егер таңбалауды өнімге тікелей қою мүмкін болмаса, таңбалау қаптамаға салынып, өнімнің техникалық құжаттамасына енгізілуі тиіс. Өндіруші өнімге таңбалау мүмкіндігін немесе мүмкін еместігін дербес белгілейді.

Өнімнің таңбалануы анық, жеңіл оқылатын және қарау үшін қол жетімді жерде жазылуы тиіс.

VI. Өнімнің техникалық регламент талаптарына сәйкестігін қамтамасыз ету

66. Өнімнің осы техникалық регламентке сәйкестігі оның талаптарын тікелей орындаумен не халықаралық және өңірлік (мемлекетаралық) стандарттардың, ал олар болмаған жағдайда – қолданылуы нәтижесінде ерікті негізде осы техникалық регламенттің талаптарын сақтау қамтамасыз етілетін ұлттық (мемлекеттік) стандарттардың тізбесіне (бұдан әрі – қолданылуы нәтижесінде осы техникалық регламенттің орындалуы қамтамасыз етілетін стандарттардың тізбесі) енгізілген стандарттардың талаптарын орындаумен қамтамасыз етіледі. Осы техникалық регламенттің күші қолданылатын, өлшем құралдарына немесе өлшеу функциялары бар

техникалық жүйелер мен құрылғыларға жатқызылған, техникалық реттеу объектілері болып табылатын техникалық құрылғылар мүше мемлекеттердің өлшем бірлігін қамтамасыз ету саласындағы заңнамасына және Одақтың өлшем бірлігін қамтамасыз ету саласындағы құқығына сәйкес өлшеуді қамтамасыз ету саласында мемлекеттік реттеуге жатады.

67. Өнімді зерттеу (сынау) және өлшеу әдістері халықаралық және өңірлік (мемлекетаралық) стандарттардың, ал олар болмаған жағдайда – зерттеу (сынау) және өлшеу қағидалары мен әдістерін, оның ішінде осы техникалық регламенттің талаптарын қолдану мен орындау және техникалық реттеу объектілерінің сәйкестігін бағалауды жүзеге асыру үшін қажетті үлгілерді іріктеу қағидаларын қамтитын ұлттық (мемлекеттік) стандарттардың тізбесіне енгізілген стандарттарда белгіленеді.

Өнімнің сәйкестігін бағалау

68. Осы техникалық регламенттің күші қолданылатын өнім одақтың кедендік аумағында айналымға шығарылар алдында осы техникалық регламенттің талаптарына сәйкестігін бағалауға жатады.

69. Өнімнің осы техникалық регламенттің талаптарына сәйкестігін бағалау осы техникалық регламентте белгіленген ерекшеліктер ескеріле отырып, үлгілік схемалар негізінде осы бөлімге сәйкес жүзеге асырылады.

Өнімнің осы техникалық регламенттің талаптарына сәйкестігін бағалау мынадай схемалардың бірі бойынша сертификаттау нысанында жүзеге асырылады:

- сериялы шығарылатын өнімдер үшін – 1с және 2с;
- құрылғылар партиясы үшін – 3с схемасы бойынша;
- жалғыз құрылғы үшін – 4с схемасы бойынша.

70. Сәйкестікті растау кезінде өтініш беруші өзінің заңнамасына сәйкес мүше мемлекеттің аумағында тіркелген заңды тұлға немесе жеке тұлға дара кәсіпкер ретінде болып табылады:

сериялы шығарылатын өнім үшін – дайындаушы (дайындаушы уәкілеттік берген тұлға);

өнімнің (бірлі – жарым бұйымның) партиясы үшін-дайындаушы (дайындаушы уәкілеттік берген тұлға), сатушы (импорттаушы).

71. Сертификаттау жүргізу кезінде өтініш беруші:

а) сертификаттауды жүргізуге өтінімді және мыналарды қамтитын құжаттар жиынтығын:

өнімге арналған техникалық (жобалау, конструкторлық, технологиялық және (немесе) пайдалану) құжаттаманың көшірмесі, сондай-ақ оған сәйкес өнім дайындалған құжаттың (құжаттардың) көшірмесін (стандарт, ұйым стандарты, техникалық шарттар немесе өзге де құжат) (бар болса);

егер осы техникалық регламенттің талаптарын орындау стандарттар тізбесіне енгізілген, қолданылуы нәтижесінде осы техникалық регламенттің орындалуы қамтамасыз етілетін (оларды өтініш беруші қолданған жағдайда) стандарттардың жекелеген бөлімдерін (тармақтарын, тармақшаларын) қолданумен қамтамасыз етілуі мүмкін болса, стандарттардың (олардың белгілері мен атауларын, сондай-ақ бөлімдерін (тармақтары мен тармақшаларын) көрсете отырып) тізімін;

егер қолданылу нәтижесінде осы техникалық регламентті орындау қамтамасыз етілетін стандарттар тізбесіне енгізілген стандарттар болмаса немесе қолданылмаса (қажет болған кезде), осы техникалық регламент талаптарының орындалуын растайтын қабылданған техникалық шешімдердің және тәуекелдерді бағалау нәтижелерінің сипаттамасын;

менеджмент жүйесін дайындаушы енгізген менеджмент жүйесіне тиісті стандарттың талаптарына сәйкестігін растайтын және менеджмент жүйелерін сертификаттау жөніндегі орган берген сертификатталатын өнім өндірісіне қолданылатын менеджмент жүйесінің сәйкестік сертификатының көшірмесін (2с схемасы үшін);

өнім үлгілерін зерттеу (сынау) және өлшеу хаттамаларының көшірмелерін (бар болса);

Одақтың кедендік аумағына жеткізілетін өнімнің осы Техникалық регламенттің талаптарына сәйкестігін қамтамасыз етуді және мұндай өнімнің көрсетілген талаптарға сәйкес келмегені үшін жауапкершілікті көздейтін дайындаушымен (оның ішінде шетелдік дайындаушымен) шарттың көшірмесін (дайындаушы уәкілеттік берген тұлға үшін) (1с схемасы үшін);

бірлі-жарым бұйымды немесе өнім партиясын, оның ішінде оның мөлшерін сәйкестендіретін келісімшарттың (жеткізу шартының) және тауарға ілеспе құжаттардың көшірмелерін (3с және 4с схемалары үшін);

мүше мемлекеттің заңнамасына сәйкес заңды тұлғаны немесе жеке тұлғаны дара кәсіпкер ретінде мемлекеттік тіркеу кезінде берілетін өтініш берушінің тіркеу немесе есепке алу жеке, сәйкестендіру) нөмірі туралы мәліметтерді;

өнімнің осы техникалық регламенттің талаптарына, сондай-ақ күші оған қолданылатын Одақтың (Кеден одағының) басқа да техникалық регламенттерінің талаптарына сәйкестігін растау үшін негіз болған, өтініш берушінің таңдауы бойынша өзге де құжаттарды (бар болса) ұсынады.

Сертификаттау жүргізуге өтінім және құжаттар жиынтығы Одақтың сәйкестікті бағалау жөніндегі органдарының бірыңғай тізіліміне енгізілген және аккредиттеудің талап етілетін саласында қолданыстағы аккредитациясы бар сертификаттау жөніндегі аккредиттелген органдардың біріне (бұдан әрі – сертификаттау жөніндегі орган) беріледі.

Сертификаттауды жүргізуге өтінімді өтінім беруші үлгілік схемаларға сәйкес ресімдейді.

Сертификаттауды жүргізуге арналған өтінімде сондай-ақ өнім партиясының сәйкестендіруші белгілері болуы тиіс (3с және 4с схемалары үшін);

б) сәйкестікті растау рәсімдері аяқталғаннан кейін Еуразиялық экономикалық комиссия бекітетін тәртіппен өнімнің одақ нарығындағы айналымының бірыңғай белгісін қояды;

в) сертификаттау жөніндегі органға өнімнің осы техникалық регламенттің талаптарына сәйкестігіне әсер етуі мүмкін өнім өндіру технологиясына өзгерістер енгізілгені туралы алдын ала хабарлайды (1с және 2с схемалары үшін).

72. Сертификаттау кезінде сертификаттау жөніндегі орган:

а) сертификаттау жүргізуге өтінімді және өтініш беруші ұсынған құжаттар жиынтығын талдайды және өтініш берушіге сертификаттау жүргізу шарттарын қамтитын қабылданған шешім туралы хабарлайды;

б) осы техникалық регламенттің III бөліміне сәйкес сәйкестендіруді және зерттеулер (сынақтар) мен өлшеулер жүргізу үшін өнім үлгілерін іріктеуді жүзеге асырады;

в) одақтың сәйкестігін бағалау жөніндегі органдардың бірыңғай тізіліміне енгізілген аккредиттелген сынақ зертханасында (орталығында) (бұдан әрі – аккредиттелген сынақ зертханасы (орталығы)) өнім үлгілеріне зерттеулер (сынақтар) мен өлшемдер жүргізуді ұйымдастырады;

г) өндірістің жай-күйіне талдау жүргізеді (1с схемасы үшін);

д) қолданылатын сертификаттау схемасының талаптарына сәйкес орындалған жұмыстардың алынған нәтижелеріне талдау жүргізеді,

және өнімнің осы техникалық регламенттің талаптарына сәйкестік сертификатын (бұдан әрі – сәйкестік сертификаты) беру немесе беруден бас тарту туралы шешім қабылдайды;

е) өтініш беруші ұсынған құжаттар жиынтығын, өнім үлгілерін зерттеуді (сынауды) және өлшеуді және қолданылатын сертификаттау схемасының талаптарына сәйкес орындалған өндірістің жай-күйін талдаудың оң нәтижелері кезінде Еуразиялық экономикалық комиссия бекітетін бірыңғай нысан бойынша сәйкестік сертификатын ресімдейді және оны өтініш берушіге береді;

ж) сәйкестік сертификаты туралы мәліметтерді берілген сәйкестік сертификаттарының және тіркелген сәйкестік туралы декларациялардың бірыңғай тізіліміне енгізеді;

з) сәйкестік сертификатының қолданылу мерзімі ішінде жылына 1 рет сертификатталған өнімді мерзімді бағалауды жүзеге асырады;

аккредиттелген сынақ зертханасында (орталығында) өнім үлгілеріне зерттеулер (сынақтар) және өлшемдер жүргізу және (немесе) өндіріс жай-күйін талдау (1с схемасы үшін);

аккредиттелген сынақ зертханасында (орталығында) өнім үлгілеріне зерттеулер (сынақтар) және өлшемдер жүргізу және менеджмент жүйелерін сертификаттау жөніндегі органның сертификатталған менеджмент жүйесін кезеңдік бағалау нәтижелеріне талдау жүргізу (2с схемасы үшін);

и) сертификатталған өнімді мерзімді бағалаудың оң нәтижелері кезінде сәйкестік сертификатының қолданылуын растайды, бұл туралы тиісті актіде көрсетіледі;

к) сертификатталған өнімді мерзімді бағалаудың теріс нәтижелері кезінде сәйкестік сертификатының қолданылуын тоқтата тұру немесе жою туралы шешім қабылдайды;

л) сертификатталған өнімді кезеңдік бағалау нәтижелері туралы шешімді өтініш берушіге жеткізеді.

73. Менеджмент жүйелерін сертификаттауды көздейтін схемалар бойынша сертификаттау жүргізілген жағдайда, менеджмент жүйелерін сертификаттау жөніндегі жұмыстарды оның заңнамасына сәйкес мүше мемлекеттің аумағында тіркелген және осы мемлекеттің аккредиттеу жүйелерінде аккредиттелген менеджмент жүйелерін сертификаттау жөніндегі орган жүзеге асырады.

74. Сәйкестік сертификатының қолданылу мерзімі:

а) сериялы шығарылатын өнім үшін – 5 жылдан аспайтын мерзімге белгіленеді;

б) өнімнің (бірлі-жарым бұйымның) партиясы үшін – белгіленбейді.

75. Сертификаттау жөніндегі орган мен өтініш беруші сертификаттау аяқталғаннан кейін өнімнің осы Техникалық регламенттің талаптарына сәйкестігін растайтын дәлелдемелік материалдар жиынтығын қалыптастыруды және сақтауды жүзеге асырады, оған мыналар кіреді:

а) осы техникалық регламенттің 71-тармағының "а" тармақшасында көзделген құжаттар;

б) өнімнің үлгілерін (сынамаларын) сәйкестендіру және (немесе) іріктеу туралы акт (актілер);

в) зерттеулер (сынақтар) және өлшемдер жүргізу хаттамасы (хаттамалары);

г) өндірістің жай-күйін талдау нәтижелері (1с схемасы үшін);

д) сәйкестік сертификаты (сәйкестік сертификатының көшірмесі).

76. Өнімнің сәйкестігін растау рәсімінен кейін қалыптастырылатын құжаттар жиынтығы өтініш берушіде мынадай мерзім ішінде сақталуы тиіс:

а) сериялық шығарылатын өнімге – сәйкестік сертификатының қолданылуы тоқтатылған күннен бастап кемінде 5 жыл;

б) өнім партиясына (дара бұйымға) – өнім партиясын (дара бұйымды) өткізу аяқталған күннен бастап кемінде 5 жыл.

77. Сертификаттауды жүргізу нәтижелерін растайтын құжаттар мен материалдар сәйкестік сертификатын берген сертификаттау жөніндегі органда сәйкестік сертификатының қолданылу мерзімі аяқталған күннен бастап кемінде 5 жыл бойы сақталады.

VIII. Одақ нарығындағы өнім айналымының бірыңғай белгісімен таңбалау

78. Осы техникалық регламенттің талаптарына, сондай-ақ күші оған қолданылатын Одақтың (Кеден одағының) басқа да техникалық регламенттерінің талаптарына сәйкес келетін және осы техникалық регламенттің және күші оған қолданылатын Одақтың (Кеден одағының) басқа да техникалық регламенттерінің талаптарына сәйкестігін растау рәсімінен өткен өнім Одақ нарығындағы өнім айналымының бірыңғай белгісімен таңбаланады.

79. Одақ нарығында өнім айналысының бірыңғай белгісімен таңбалау өнімді нарықта айналысқа шығару алдында жүзеге асырылады.

80. Одақ нарығында өнім айналысының бірыңғай белгісі өнімнің бүкіл қызмет ету (жарамдылық) мерзімі ішінде оның анық және анық бейнеленуін қамтамасыз ететін кез келген тәсілмен өнімнің әрбір бірлігіне салынады.

81. Егер Одақ нарығында өнім айналысының бірыңғай белгісін өнімге оның ерекшеліктеріне байланысты тікелей қою мүмкін болмаған жағдайда, оны қаптамаға және техникалық құжаттамаға салуға жол беріледі.

Еуразиялық экономикалық
одақтың "Азаматтық қорғанысқа
және табиғи және техногендік
сипаттағы төтенше
жағдайлардан қорғауға арналған
өнімнің қауіпсіздігі туралы"
техникалық регламентіне
(ТР ЕАЭС 050/2021)
ҚОСЫМША

Еуразиялық экономикалық одақтың "Азаматтық қорғанысқа және табиғи және техногендік сипаттағы төтенше жағдайлардан қорғауға арналған өнімнің қауіпсіздігі туралы" техникалық регламентінің (ТР ЕАЭС 050/2021) күші қолданылатын техникалық реттеу объектілерінің ТІЗБЕСІ

I. Азаматтық қорғаныстың қорғаныш құрылыстарының техникалық құралдары

1. Азаматтық қорғаныстың қорғаныш құрылыстарының қорғаныш-герметикалық құрылғылары мен бұйымдары:

- а) қорғау-герметикалық және герметикалық есіктер, қақпалар мен жапқыштар;
- б) жарылысқа қарсы қорғаныс секциялары;
- в) кеңейту камералары;
- г) герметикалық клапандар;

- д) артық қысым клапандары;
 - е) реттеуші бітеуіштер.
2. Азаматтық қорғаныстың қорғаныш құрылыстарының желдеткіш агрегаттары, сүзгілері және регенеративті қондырғылары:
- а) электр жетекті желдеткіштер;
 - б) электр жетегі бар желдеткіштер;
 - в) ұяшықты сүзгілер;
 - г) алдын ала сүзгілер;
 - д) регенеративті патрондар мен қондырғылар (регенерацияның әртүрлі технологиялары).

II. Техникалық басқару, байланыс және құлақтандыру құралдары

3. Техникалық басқару және байланыс құралдары:
- а) жедел кезекшінің автоматтандырылған жұмыс орны;
 - б) соңғы абоненттік терминал;
 - в) қосалқы жабдық.
4. Әскери жанжалдар кезінде немесе осы жанжалдар салдарынан туындайтын қауіптер туралы, сондай-ақ төтенше жағдайлар туралы халықты хабардар етудің техникалық құралдары:
- а) құлақтандырудың автоматтандырылған жұмыс орны (АЖО);
 - б) соңғы құлақтандыру құралдарын іске қосу және мониторингілеу аппаратурасы;
 - в) соңғы құлақтандыру құралы.

III. Авариялық-құтқару құралдары

- 5. Авариялық-құтқару машиналары.
- 6. Авариялық-құтқару робототехникалық құралдары.
- 7. Авариялық-құтқару құралы.
- 8. Зардап шеккендерді іздеу құралдары.
- 9. Авариялық-құтқару жұмыстарын жүргізу кезінде су кедергілерін еңсеру құралдары.
- 10. Құтқарушылар мен зардап шеккендердің тыныс-тіршілігін қамтамасыз ету құралдары:
 - 10.1. Мобильді ғимараттар мен құрылыстар.
 - 10.2. Қаңқалы шатырлар (пневмокаркасты).
 - 10.3. Авариялық-құтқару жұмыстарына арналған арнайы қорғаныс киімі (жарағы):
 - 10.3.1. Жалпы мақсаттағы құтқарушының арнайы қорғаныш киімі.
 - 10.3.2. Құтқарушының арнайы қорғаныш киімі (жарағы).
 - 10.3.3. Құтқарушының қолын, аяғын, басын қорғау құралдары.

IV. Төтенше жағдайлар мониторингінің техникалық құралдары

- 11. Мониторингтің ақпараттық-есептеу (бағдарламалық-техникалық) кешендері.
- 12. Деректерді беру құралдары.
- 13. Қоршаған орта параметрлерінің немесе оның жекелеген компоненттерінің жай-күйінің өзгеруін бақылаудың датчиктері мен өлшеу құралдары.